

ПРОЕКТ!

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЗАЩИТА НА ЛИЦА, ЗАСТРАШЕНИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАКАЗАТЕЛНО ПРОИЗВОДСТВО

(обн., ДВ, бр. 103 от 2004 г.; изм., бр. 82 от 2006 г., бр. 33 и 66 от 2008 г., бр. 82 от 2009 г. и бр. 21 и 53 от 2014 г.)

§ 1. В чл. 2 думата „безопасността“ се заменя със „специална защита“.

§ 2. В наименованието на Глава втора думите „ПРОГРАМА ЗА“ се заменят със „СПЕЦИАЛНА“.

§ 3. Член 5 се изменя така:

„Чл. 5. (1) Специална защита по смисъла на този закон е прилагането на комплекс от мерки за защита и дейности, предприемани от определени държавни органи, за да се намали рискът от осъществяване на противоправни посегателства спрямо лицата по чл. 3 и да се повиши тяхната безопасност.

(2) Специалната защита се осъществява чрез предварителна защита и Програма за защита на застрашени лица, при условията на конспиративност по ред и начин, определени с акт на главния прокурор.

(3) Предварителната защита представлява комплекс от мерки, който осигурява незабавна защита на застрашено лице. Предварителната защита се прилага до издаване на разпореждането от главния прокурор или вземане на решението на Съвета по защита по чл. 17, за срок до 30 дни, който може да бъде удължен, при необходимост, с не повече от 30 дни.

(4) Програмата за защита на застрашени лица, наричана по-нататък „Програма за защита“, представлява комплекс от мерки, предприемани по отношение на лица, получили статут на защитени лица по този закон.

(5) Специалната защита може да включва и дейности по осигуряване на социална, медицинска, психологическа, правна и финансова помощ, подпомагащи интеграцията на лицето в новата среда.

(6) Мерките по специалната защита са задължителни за всички органи на държавна власт и местното самоуправление, както и за всички юридически и физически лица.

(7) При изпълнение на специалната защита, Бюрото по защита може да иска съдействие от всички органи, което не може да бъде отказано.

(8) Главният прокурор може да сключва споразумения за сътрудничество и взаимодействие и инструкции за взаимодействие с органите на държавна власт и местно самоуправление относно реда и предпоставките за оказване от същите на съдействие по този закон.“

§ 4. Член 6 се изменя така:

„Чл. 6. (1) Предварителната защита включва следните мерки:

1. лична физическа охрана;
2. охрана на имуществото;
3. настаняване на безопасно място;

4. настаняване в друго място за изтърпяване на наказанието.

(2) Програмата за защита включва следните мерки:

1. промяна на мястото на живеене в страната;
2. промяна на мястото на работа;
3. промяна на учебното заведение;
4. настаняване в друго място за изтърпяване на наказанието;
5. релокация в друга държава, при условията на чл. 27, ал. 1, т. 1 и 2.

(3) Мерките по ал. 1, както и по ал. 2, може да се прилагат заедно или поотделно.

(4) При необходимост, мерките по ал. 1 може да се прилагат заедно с мерки по ал. 2, при условията на чл. 17а, докато съществуват причините за това, но за срок, не по-дълъг от определения в чл. 5, ал. 2.

(5) С изричното писмено съгласие на защитеното лице, при прилагане на мерките по ал. 2, може да се създават нови основни данни за него, които не може да бъдат еднакви с чужди основни данни. За времето, през което лицето ползва документи с нови основни данни, то не може да ползва и документи с предходните си основни данни.

(6) Новите основни данни и издадените във връзка с тях документи по ал. 5 се унищожават след отпадане на необходимостта от тяхното обработване.

(7) По искане на защитеното лице, направено преди прекратяване на действието на Програмата за защита, главният прокурор може да разреши използването на новите основни данни и издадените въз основа на тях документи и след приключване на Програмата за защита.

(8) Участието в наказателни производства на застрашени лица, които са получили специална защита по смисъла на този закон, при възможност, се осъществява чрез видеоконференция или телефонна конференция, по реда на Наказателно-процесуалния кодекс.“

§ 5. Член 7 се изменя така:

„Чл. 7. Личната физическа охрана на лице е дейност по защита на телесната му неприкосновеност от противоправни посегателства, тяхното предотвратяване и пресичане, при която лицето изпълнява указанията за безопасност, предписани от Бюрото по защита или от съответния служител. Охраната може да бъде денонощна, за определени часове или за определени случаи.“

§ 6. Член 8 се изменя така:

„Чл. 8. Охраната на имуществото е дейност по възпрепятстване на противоправни посегателства върху движимо или недвижимо имущество, което лицето ползва или обитава.“

§ 7. Член 9 се изменя така:

„Чл. 9. Настаняването на безопасно място е незабавно преместване на застрашеното лице на друго място, различно от обичайното му местоживеене.“

§ 8. Член 12 се изменя така:

„Чл. 12. Прилагането на мерките по чл. 6 не освобождава защитеното лице от изпълнение на задълженията му към държавата или към трети лица, за което Бюрото по защита оказва съдействие.“

§ 9. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „Програмата за“ се заменят със „Специалната“.
2. В ал. 2 думите „Съвет по защита на застрашените лица, наричан по-нататък „Съвет по защита“, се заменят с „главния прокурор“.
3. Алинея 3 се изменя така:
„(3) Контролът върху изпълнението на специалната защита се осъществява от Съвет по защита на застрашените лица, наричан по-нататък „Съвет по защита“.
4. Създава се нова ал. 4:
„(4) Средствата за осъществяване на дейността на Бюрото по защита се осигуряват от бюджета на съдебната власт.“
5. Досегашната ал. 4 става нова ал. 5.

§ 10. В чл. 13а се правят следните изменения:

1. В ал. 2 се правят следните изменения:
 - а) в т. 1 думите „Програмата за“ се заменят със „специалната“;
 - б) в т. 2 думите „включване в Програмата за“ се заменят с „предоставяне на специална“.
2. В ал. 4 думата „три“ се заменя със „шест“.
3. В ал. 8 думите „Програмата за“ се заменят със „специалната“.

§ 11. В чл. 14 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение второ след думите „Бюрото по защита“ се добавя „и служителите в него“.
2. Алинея 2 се изменя така:
„(2) Главният прокурор ръководи Бюрото по защита пряко или чрез директора на Бюрото. Той може да възлага правомощия по този закон на свой заместник.“
3. В ал. 3 се правят следните изменения и допълнения:
 - а) думите „Програмата за“ се заменят със „специалната“;
 - б) в т. 2 и 3 думите „или от оправомощен от него заместник“ се заличават;
 - в) точка 4 се изменя така:
„4. получава от Министерството на вътрешните работи, от Държавна агенция „Национална сигурност“ и от други държавни органи информация, свързана с изпълнението на функциите си“.
4. В ал. 4 думите „включени в Програмата за защита“ се заменят с „на които е предоставена специална защита“.
5. В ал. 5 думите „Програмата за“ се заменят със „специалната“ и след думата „защита“ се поставя запетая и се добавя „освен с разрешение на главния прокурор.“
6. Алинея 6 се отменя.
7. В ал. 7 думите „Програмата за“ се заменят със „специалната“.

§ 12. В чл. 14а, ал. 1 се изменя така:

„(1) На служителите от Бюрото по защита, които осигуряват или прилагат мерките за изпълнение на специалната защита, временно може да се създават нови основни данни, които се използват само при изпълнение на служебните задължения.“

§ 13. Член 14б се изменя така:

„Чл. 14б. (1) В случаите по чл. 6, ал. 5 и чл. 14а, ал. 1 служебно се издават необходимите нови български лични документи.“

(2) След издаване на документите по ал. 1 за защитените лица и по искане на директора на Бюрото по защита, компетентните органи издават съответните удостоверителни документи и актове за гражданско състояние.“

§ 14. Член 14в се изменя така:

„Чл. 14в. Правилата за устройството и дейността на Бюрото по защита се определят от главния прокурор.“

§ 15. В чл. 14д се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „по чл. 70, ал. 1, т. 1, 4 и 5“ се добавя „чл. 71, чл. 77“ и след думите „чл. 87, ал. 1, 2 и 5“ се добавя „чл. 89, чл. 96“.

2. Създават се ал. 3 - 5:

„(3) Главният прокурор може да възложи на директора на Бюрото по защита отделни свои правомощия по ал. 2.

(4) Служителите на Бюрото по защита, при изпълнение на служебните си задължения, могат да ползват специално облекло, отличителни знаци и служебни карти, по образец и по ред, определени от главния прокурор.

(5) Размерът на допълнителните възнаграждения за специфични служебни дейности на служителите на Бюрото по защита при главния прокурор, както и условията и редът за тяхното изплащане се определят с акт на главния прокурор.“

§ 16. В глава втора наименованието на Раздел III се изменя така: „Процедура за предоставяне на специална защита“.

§ 17. В чл. 15 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „Включване в Програмата за“ се заменят с „Предоставяне на специална“, а думите „съдията-докладчик“ се заменят със „съда, чрез Бюрото по защита“.

2. В ал. 4 думите „съдията-докладчик“ се заменят със „съдът“, а думите „включване в Програмата за“ се заменят с „предоставяне на специална“.

3. В ал. 5 думите „съдията-докладчик“ се заменят със „съда“, а думите „не подлежи на обжалване“ се заменят с „е окончателен“.

§ 18. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) в т. 6 думите „най-обща психологическа оценка“ се заменят с „данни за здравословното и психологическото състояние“;

б) в т. 7 думите „наличието и степента на заплахата“ се заменят с „данни за наличие на заплахата“

2. Създава се ал. 3:

„(3) Предложението по ал. 1 се докладва на главния прокурор със становище от директора на Бюрото по защита относно възможността за осигуряване и вида на мерките за предварителна защита на лицето.“

§ 19. Създават се чл. 16а и 16б:

„Чл. 16а. (1) Главният прокурор преценява дали показанията, обясненията или информацията на застрашеното лице са от съществено значение за наказателното производство и с разпореждане не допуска предоставянето или предоставя предварителна

защита, което се изпраща на Бюрото по защита за изпълнение и изготвяне на становище относно необходимостта и възможността за включване в Програмата за защита.

(2) За издаденото разпореждане Бюрото по защита уведомява органа, внесъл предложението.

(3) В случаите на отказ за предоставяне на предварителна защита, по предложение, изготвено от окръжния прокурор, разпореждането на главния прокурор е окончателно.

(4) В случаите, когато главният прокурор намери, че не са налице условията за предоставяне на предварителна защита, по предложение на съда, същото заедно с писменото становище на Бюрото по защита се изпраща незабавно на Съвета по защита, за произнасяне.“

Чл. 16б. (1) В изпълнение на разпореждането за предварителна защита, Бюрото по защита:

1. в най-кратък срок, но не по-късно от пет дни от датата на разпореждането на главния прокурор, започва изпълнението на мерките по предварителна защита;

2. определя служител за връзка;

3. информира застрашеното лице за съдържанието на предварителната защита и за възможностите на Програмата за защита;

4. определя:

а) степента на заплахата за лицето, за което се отнася предложението;

б) здравословното и психологическото състояние на застрашеното лице;

в) наличието и степента на заплахата, която застрашеното лице би представлявало за средата, в която ще бъде включено;

5. изготвя становище относно възможността за включване на застрашеното лице в Програмата за защита, вида на подходящите мерки и първоначалния им срок.

(2) Застрашеното лице подписва декларация за запознаване със съдържанието на предоставената предварителна защита и задълженията му по чл. 19, ал. 2, т. 1 – 3, както и за съгласие за започване прилагането ѝ, включително изследване на обстоятелствата по ал. 1, т. 4. Изпълнението на мерките по предоставянето на предварителна защита започва в срока по ал. 1, т. 1, от датата на подписване на декларацията. При отказ да подпише декларацията, процедурата по предоставяне на специална защита се прекратява с разпореждане на главния прокурор, което е окончателно.

(3) При неизпълнение на задълженията, поети с декларацията по ал. 2, през времетраенето на предварителната защита, по предложение на директора на Бюрото по защита, главният прокурор с разпореждане прекратява изпълнението ѝ. В тези случаи се прекратява процедурата по включване в Програмата за защита, като лицето дължи възстановяване на направените разходи от Бюрото по защита в изпълнение на предоставената предварителна защита.“

§ 20. Член 17 се изменя така:

„Чл. 17. (1) Директорът на Бюрото по защита в срока на предварителната защита представя на главния прокурор становището по чл. 16б, ал. 1, т. 5.

(2) Главният прокурор преценява обективността и степента на заплахата, както и възможността за включване в Програмата за защита и когато установи, че:

1. са налице условията, предвидени в този закон, издава разпореждане за предоставяне на защита, което изпраща за изпълнение на Бюрото по защита;

2. не са налице условията, предвидени в този закон, издава разпореждане, с което не допуска предоставянето на защита, по предложение на окръжния прокурор;

3. не са налице условията, предвидени в този закон, за предоставяне на защита, по предложение на съда, изпраща незабавно на Съвета по защита предложението с писмено становище по него за разглеждането му по реда на чл. 13а, ал. 5.

(3) В случаите по ал. 2, т. 3 Съветът по защита с решението си предоставя защита или не допуска предоставянето на защита.

(4) Разпореждането на главния прокурор или решението на Съвета по защита се издава до изтичане на срока на предварителната защита и се съобщава на органа, внесъл предложението, чрез Бюрото по защита.

(5) В случаите на отказ да се предостави защита или при прекратяване на предварителната защита, лицето е длъжно да не разгласява информацията, станала му известна по повод предоставената защита.“

§ 21. В чл. 17а, ал. 1 думите „без тази по чл. 6, ал. 1, т. 5“ се заменят с „изключение на мярката по чл. 6, ал. 2, т. 5“.

§ 22. В глава втора, раздел III се създава чл. 17б:

„Чл. 17б. (1) Органът, направил предложението за прилагане на специална защита, своевременно информира Бюрото по защита за развитието на наказателното производство, както и за допълнително възникнали обстоятелства, отразяващи се на степента на заплахата на защитеното лице.

(2) Необходимостта от продължаването на специалната защита за всяко защитено лице се оценява от Бюрото по защита на всеки 6 месеца от датата на нейното фактическо предоставяне, за което в едномесечен срок изготвя становище до главния прокурор.

(3) Когато се налага изменение на вида на мярката за защита, Бюрото по защита в становището до главния прокурор предлага изменение на вида на мярката за защита.“

§ 23. В глава втора в наименованието на раздел IV след думата „Споразумение“ се добавя „за прилагане на мерки по Програмата за защита“.

§ 24. В чл. 18 се правят следните допълнения:

1. В ал. 1 след думите „предоставя защита“ се добавя „преди изтичане на срока на предварителната защита“.

2. Създава се ал. 4:

„(4) Защитеното лице дължи връщане на финансовите средства, използвани за неговата защита, в случай, че прекратяването на действието на Програмата за защита е по чл. 20, т. 4.“

§ 25. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 4 се отменя.

2. В ал. 2, т. 7 след думите „Програмата за защита“ се добавя „и друга информация, станала му известна по повод предоставената защита“.

§ 26. В чл. 20, т. 4 се изменя така:

„4. когато защитеното лице не изпълнява задълженията си при осъществяване на специалната защита, без да е уведомило и получило съответно разрешение от директора на Бюрото по защита.“

§ 27. В чл. 21 думите „съдията-докладчик“ се заменят със „съда“.

§ 28. В чл. 23 думите „съдията-докладчик“ се заменят със „съда“.

§ 29. След чл. 27 се създава подразделение „Допълнителна разпоредба“:

„ДОПЪЛНИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА

§ 1. По смисъла на този закон „специфични служебни дейности“ са пряко изпълняваните от служителите на Бюрото по защита при главния прокурор дейности за организиране, осигуряване и осъществяване на специална защита, организиране и осъществяване личната физическа охрана, при условията и по реда на Наказателно-процесуалния кодекс, принудително довеждане на лица до орган на съдебната власт, охрана и обезпечаване провеждането на действия по разследването.“

§ 30. Досегашните параграфи 1, 2 и 3 от Заключителните разпоредби стават съответно параграфи 2, 3 и 4.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 31. В двумесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет привежда в съответствие с него правилника за прилагане на закона.

§ 32. Мерките по защита, определени до влизане на този закон в сила, се привеждат в съответствие с разпоредбите на закона в тримесечен срок.

§ 33. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 50 след думите „по реда на чл. 81“ се поставя запетая и се добавя „ако не са налице основанията по чл. 49“.

2. В чл. 63, ал. 2, т. 4 думите „обвинението е повдигнато“ се заменят с „лицето е привлечено като обвиняем“.

3. В чл. 123:

а) в ал. 1 думите „съдията-докладчик“ се заличават;

б) в ал. 8 думите „съдията-докладчик“ се заменят със „съдът“.

4. В чл. 127, ал. 1 думите „чл. 56“ се заменят с „чл. 58“.

5. В чл. 141, ал. 4 думите „ал. 1, т. 3, 4 и 5“ се заличават.

6. В чл. 235 думите „ал. 9“ се заменят с „ал. 8“.

7. В чл. 246, ал. 4 думите „ал. 9“ се заменят с „ал. 8“.

8. В чл. 249:

а) алинея 3 се изменя така:

„(3) Определението по чл. 248, ал. 1, т. 3 и 6, както и по чл. 248, ал. 5, т. 4, когато са констатирани очевидни фактически грешки в обвинителния акт, и отказът на съда по чл. 248, ал. 2 да допусне частен обвинител подлежат на обжалване и протестиране по реда на

глава двадесет и втора. Съдът изпраща делото на горната инстанция след изтичането на срока по чл. 248а, ал. 1.“

б) алинея 5 се отменя.

9. В чл. 250, ал. 4 се изменя така:

„(4) Определението и разпореждането за прекратяване на наказателното производство подлежат на обжалване и протестиране по реда на глава двадесет и първа.“

10. В чл. 251:

а) в ал. 4 думите „определението за спиране“ се заменят с „разпореждането на съдия-докладчик за спиране“.

б) алинея 5 се изменя така:

„(5) Определението и разпореждането за спиране на наказателното производство подлежат на обжалване и протестиране по реда на глава двадесет и първа.“

11. В чл. 252, ал. 4 в изречение второ думите „Препис от определението“ се заменят с „Препис от разпореждането на съдията-докладчик“.

12. В ч. 334, т. 1 думите „на прокурора или“ се заличават.

13. В чл. 337:

а) в ал. 1 се създава т. 5:

„5. намали или отмени административното наказание.“

б) в ал. 2 се създават т. 3 и 4:

„3. увеличи административното наказание;

4. наложи административно наказание, когато извършеното деяние се наказва по административен ред в предвидените в особената част на Наказателния кодекс случаи, или когато съставлява административно нарушение, предвидено в закон или указ.“

§ 34. В Закона за защита на класифицираната информация (обн., ДВ, бр. 45 от 2002 г.; попр., бр. 5 от 2003 г.; изм., бр. 31 от 2003 г., бр. 52, 55 и 89 от 2004 г., бр. 17 и 82 от 2006 г., бр. 46, 57, 95 и 109 от 2007 г., бр. 36, 66, 69 и 109 от 2008 г., бр. 35, 42, 82 и 93 от 2009 г., бр. 16 и 88 от 2010 г., бр. 23, 48 и 80 от 2011 г., бр. 44 и 103 от 2012 г., бр. 52 и 70 от 2013 г., бр. 49 и 53 от 2014 г., бр. 14, 61 и 79 от 2015 г. и бр. 28 от 2016 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 49 от 2016 г.; изм., бр. 62, 71 и 81 от 2016 г., бр. 97 и 103 от 2017 г.) в Приложение № 1 към чл. 25 в Раздел II се правят следните изменения и допълнения:

1. В т. 5 думите „както и на лица, включени в Програмата за защита на лица, застрашени във връзка с наказателно производство“ се заличават.

2. В т. 7 след думите „обществен ред“ се добавя запетая и се заличава буквата „и“, а в края на изречението се добавят думите „и от Бюрото по защита при главния прокурор“.

3. Създава се т. 9б:

„9б. Подробна организационна и щатна структура на Бюрото по защита при главния прокурор, данни за самоличността на служителите, осигуряващи или осъществяващи мерките по специалната защита или дейностите по чл. 14, ал. 3 от Закона за защита на лица, застрашени във връзка с наказателното производство (ЗЗЛЗВНП), информация за организирането или осъществяването на специална защита, установъчни данни или данни, можещи да спомогнат за установяване на застрашени или защитени лица по смисъла на ЗЗЛЗВНП.“